

Hur hittar man en balans mellan språkfärdighet, litteraturvetenskap och kulturvetenskap?

CHRISTOPHE PREMAT

Romanska och klassiska institutionen

Kan man undervisa en kulturell kompetens?

- Överflöd av kompetenser som man nämner för språkinläringen (termen « kompetens » finns överallt), man pratar om en « kulturell kompetens » (Dana, Hallen, 2009).
- Normkritiska perspektivet ; en kulturell kompetens (Premat, Sule, 2016) är en komponent av den interkulturella förmågan (Verbunt, 2011). Attityd (bemötande).
- Inter(kulturell) kompetens / kritiskt tänkande (Lussier, 2010)
- För studenter handlar diskussionen om innehåll / form
- En kulturell kompetens: ett sätt att tolka **normer / symboler / bilder**
- Man skulle kanske anpassa formen och undvika använda för många texter

Tidigare studier

- Normer / beteende / föreställningar / känslor (Castoriadis, 1987) "imaginary significations"
- Tabu tänkandet (Freud, 1995)
- **Mytologier** (Barthes, 2007): berättelser som har betydelse för en kultur (**kliché**)
- Hur ska man utveckla en kulturell kompetens när man inte behärskar språket? (Premat, Sule, 2016)
- Målet: att utveckla språket som kommunikativt medel

Tidigare studier

- En kulturell kompetens kan vara svår att utvärdera.
- Gemensam europeisk referensram för främmande språk (2009) exkluderar den kompetensen och fokuserar bara på språkinläringen
- « Ett av de centrala målen för språkinläring i ett interkulturellt sammanhang är att främja en positiv utveckling av den lärandes personlighet och identitetskänsla vid möten med människor med en annan språklig och kulturell bakgrund » (Skolverket, 2009: 1).

Tidigare studier

- Interkulturell kommunikativ kompetens (Moeller, Nugent, 2014: 3; Ahnagari, Zamanian, 2014)

Self-awareness and Identity Transformation

Kritisk kulturell kompetens = inte fokus på målkulturen men mest på interaktionen mellan studenten och målkulturen (Cooper, He, 2011).

I en grundkurs i främmande språk, en kulturell kompetens: att kunna bygga en bro med målkulturen (välja relevant innehåll för att bygga en **referensram** där man kan börja diskutera)

Frågeställning

- Kan man belasta inlärningen med en sådan kompetens eller kan man använda den som en bas för lärandet? I så fall hur skulle man kunna göra det?

Kursplaner (Franska I, 30 hp)

- Modern fransk litteratur

”Grundläggande **litteraturvetenskaplig terminologi** går igenom och enklare analysmetoder tillämpas i praktiska textstudier. I kursen ingår muntliga och skriftliga övningar”

-Kultur och samhälle i Frankrike

”Grundläggande begrepp inom **kulturella studier** går igenom och länkas till Frankrikes allmänna roll som **kulturbärare**. Under kursen diskuteras och värderas olika **text- och medietyper**, i synnerhet **sakprosa** samt bild- och audiovisuella medier”

Metod och material

- **Studentperspektivet:** hur ser de den här kompetensen i praktik?
- Kursutvärderingar HT 2018, 15 svar
- Ett experiment under VT 19 i delkursen « Kultur och samhälle i Frankrike » med en bild att beskriva (kontrollskrivning) 16 studenter som deltog.
- Under delkursen har studenter ett dokument med 150 frågor och svar om viktiga symboler, aktörer, datum och platser som har relevans för fransk kultur.

Vad önskar studenter?

- Fråga i sista kursutvärderingar under HT 18 ("which changes would you implement?")
- "less memorising and more focusing on practical things, like instead of having to memorise dates and names we could talk about things in general to focus on understanding the events. Also, discuss more modern cultural topics".
- "Jag skulle vilja ha **mer seminarium** och mindre föreläsningar där man i grupp kanske har mer chans att diskutera det olika ämnena man fick behandla genom kursens gång"
- Ett kompendium / en bok (inte länkar)
- Mer omvänt klassrum med skriftliga presentationer

Experiment (VT 2019, "Kultur och samhälle i Frankrike")

- (Examinationsform, titta närmare på följande bilden som dök upp i franska tidningar. Med hjälp av vad du har lärt dig under kursen, kan du kommentera den? Motivera ditt svar)'
- Källan för följande bilden:
<https://www.ojim.fr/dans-la-tete-des-gilets-jaunes-medias-et-hierarchie-des-informations/>
(Hämtad den 6 april 2019)

Berättelser

- "Bilderna representerar en känd tavla som avbildar **Marianne** som leder de franska revolutionärerna men i den här versionen är de i klädda "les gilets jaunes" som är en rörelse i Frankrike just nu som demonstrerar mot den franska regimen"
- "Bilderna visar **Delacroixs klassiska tavla** av revolutionen, men personerna i bild (som representerar folket under revolutionen) har fått gula västar. Gula västarna är en rörelse som demonstrerar mot bl.a höga skatter och är emot den **elitism** som president Macron representerar enligt dem. I helgen demonstrerade de för 18:e gången i Paris och runt om i Frankrike. De som står bakom rörelsen ser det som en slags ny revolution – mot elitismen och den som representerar den"

Berättelser

- "Bilderna föreställer **Marianne** (en fransk symbol för revolutionen) med en gul väst. Bilderna kan symbolisera att "gula västarna"-rörelsen står upp mot en regering som för många anses vara "borgerlig" och som gynnar de rikaste i samhället utan att ta hänsyn till de människor som har mindre bra i samhället. Budskapet kanske är att de vill skapa en **ny revolution**".

Berättelser

- "Den visar att arvet från revolutionen lever kvar. De gula västarna, en rörelse som protesterar mot **dagens orättvisor** i Frankrike, har blivit mycket inspirerande av folkets revolter mot makthavarna under 17 – och 1800-talet. Den modifierade tavlan vill visa att de gula västarna driver den nya franska revolutionen, mot elitismen och etablissemangen"

Berättelser

- "I denna bild liknas gula västarna vid revolutionärerna – under den franska revolutionen – som gjorde uppror och riskerade sina liv för en bättre framtid och liv. De riskerade sina liv för "**liberté, égalité, fraternité**". De gula västarna känner att dem gör **samma** sak **idag** – att dem kan driva igenom en revolution på samma sätt"
- "Demonstranterna med de gula västarna liknas vid de som protesterade under franska revolutionen. Tavlan i original visar **Marianne** med **tricoloren** och fransmän 1789. (Fransmän anses av många gilla att **demonstrera**).

Berättelser

- "Bilderna, ett **collage** av "La liberté guidant le peuple" och ett gäng gula västar, bör tolkas som en kommentar på de väldigt aktuella och pågående "**gilets jaunes**" **protesterna i Frankrike**. "La liberté guidant le peuple" är en klassisk målning som berättar om en revolutionär epok under 1800-talet där enkelt folk slogs med friheten som yttersta mål. Genom att klistra gula västar på personerna på tavlan jämför och likställer konstnären dagens "gilets jaunes" (som idag klassas som lite störig och bonnig) med en mycket mer **romantiserad sida** av Frankrikes historia av revolution och demonstration. Vi kan därför ana att konstnären står på samma sida som "les gilets jaunes" och att hen med detta verk kanske vill höja statusen på deras protester, från protester mot en höjd bensinskatt till en kamp* för friheten"
- *OBS! Det är mycket mer komplext än så men il me manque du temps

Berättelser

- “Den tar oss tillbaka till revolutionen och visar på att folkets vilja, då som nu fortfarande är viktig. Dagens ”kämpar” guillet jaunes kan man säga följer Franska revolutionens traditioner, fast med dagens premisser (gula västarna). Den visar också hur stor påverkan revolutionen hade och fortfarande har”.
- “Bilderna är en **karikatyr** som speglar hur historia upprepar sig i meningen att folket i Frankrike vill vara hörda när det kommer till missnöjet. Men även ett sätt att definiera den nya rörelsen ”gula västarna” som något som är igen käntbar” (Marx, historien kan upprepa sig på ett komiskt sätt)

Berättelser

- "Man länkar de gula västarna idag med revolutionens kända helgon "Marianne". Det är en bild som föreställer att de vunnit revolutionen och att **makten** hamnade hos folket. Idag protesterar de gula västarna mot olika politiska förslag som de inte håller med om och som de anser försämrar livet för folket. Jag tror bilden skapats för att visa att de gula västarna slåss mot en makt de inte samtycker med och att "**de är folket**", jag tror bilden är ett bra sätt för att få flera att sluta upp och hålla med dem då de anspelar på något så gammalt och kärt av hela nationen (revolutionen)"

Kategorisering av svar

- Enkla svar – man förhåller sig till vissa symboler utan att kunna förklara i detalj vad de betyder
- Historisk koppling till dagens rörelsen i Frankrike
- Nyanserat svar (hur man använder en klassisk symbol för att legitimera upproret) – syn på interaktion mellan grupper (vi/dem)- diskursanalys

En kulturell kompetens = ett förhållningssätt

- **Referensram** (andra **fakta** att kunna för att **bygga** en **kontext** och kunna koppla bilder / symboler till historiska företeelser)
- En konstruktion / dekonstruktion (Derrida, 1997)/ rekonstruktion (samma metod för den litterära kompetensen)
- Att förstå hur "totem" och "tabu" fungerar kan uppmuntra språkinläringen.
- Ny roll för läraren: underlätta sättet att koppla **kulturella artefakter** (kritiskt tänkande / jämförelser). Samtidigt bör läraren se till att studenterna lär sig en del basfakta.

Några tips

- <https://www.youtube.com/watch?v=eLBFxnCo5Dc>
- ("Kulturresan till Frankrike", presentation av delkursen "Kultur och samhälle i Frankrike")
- <https://www.youtube.com/watch?v=pCd0oAJlxyI>
- (Introduktionen till källkritik)

Referenser

- Ahnagari, S., Zamanian, J. (2014). "Intercultural Communicative Competence in Foreign Language Classroom", *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, vol. 4, n. 11: 9-16.
- Arndt, A.(ed.) (2004). *Imagologie des Nordens: kulturelle Konstruktionen von Nördlichkeit in interdisziplinärer Perspektive*. Frankfurt am Main: 2004.
- Barthes, R. (2007). *Mytologier*. Lund: Arkiv (svensk översättning Karin Frisendahl, Elin Clason, David Lindberg)
- Berardo, K., Deardorff, D. K. (2012). *Building cultural competence. Innovative activities and models*. Virginia: Stylus Publishing.
- Buckingham, D. (1998). *Teaching Popular Culture: Beyond Radical Pedagogy*. London: UCL Press.
- Cassirer, E. (1925). *Philosophie der symbolischen Formen. Das mythische Denken*. Berlin.

Referenser

- Castoriadis, C. (1987). *The imaginary institution of society*. Cambridge: Polity Press.
- Cooper, J. He, Y., Levin, B. B. (2011). *Developing Critical Cultural Competence: A Guide for 21st Century Educators*. Corwin Press, Inc.
<http://dx.doi.org.ezp.sub.su.se/10.4135/9781452275420>
- Dana, R. H., Allen, J. R. (2009). *Cultural Competency Training in a Global Society*. USA: Springer.
- Derrida, J., Caputo, J. D. (1997). *Deconstruction in a nutshell: a conversation with Jacques Derrida*. New York: Fordham University Press.
- Freud, S. (1995). *Totem och tabu: några överensstämmelser mellan vildars och neurotikers själsliv*. Göteborg: Daidalos (svensk översättning Eva Backelin)
- *Gemensam europeisk referensram för språken* (2009), Skolverket.

Referenser

- Lussier, D. (2010). "Theoretical Bases of a Conceptual Framework of Reference to Intercultural Communicative Competence". *Journal of Applied Linguistics*, 4-3: 285-308.
- Marx, K. (1946). *Louis Bonapartes 18 Brumaire*. Svensk översättning. Stockholm: Arbetarkulturs förlaget.
- Moeller, A. K., Nugent, K. (2014). « Building intercultural competence in the language classroom », *Faculty Publications: Department of Teaching, Learning and Teacher Education*, 161, <http://digitalcommons.unl.edu/teachlearnfacpub>
- Premat, C., Sule, F. (2016). « Är det möjligt att undervisa en kulturell kompetens till. Nybörjare av en kurs i främmande språk? », Stockholms universitet, Lärarkonferens.
- Verbunt, G. (2011). *Penser et vivre l'interculturel*. Lyon : Chronique sociale.

